

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Duitse Iranpolitiek 1871-2005

Rezaeiejan, S.

Publication date
2012

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rezaeiejan, S. (2012). *Duitse Iranpolitiek 1871-2005*. Vossiuspers - Amsterdam University Press. <http://nl.aup.nl/books/9789056297039-duitse-iranpolitiek-1871-2005.html>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

INHOUD

Inleiding	11
Onderzoeksvragen	13
Opbouw	13
Theoretisch kader en onderzoeksmethode	15
Het idealisme en de realistische kritiek	16
Neorealisme en neoliberalisme	18
Poststructuralistische kritiek op rationale keuze theorieën	21
Het constructivisme als synthese uit de voorgaande paradigmata	25
Funcities van identiteit bij het vormgeven van buitenlandse politiek en Duitse nationale identiteit(en) en buitenlandse politiek na 1990	29
Duitsland als Zentralmacht	31
Duitsland als Wirtschaftsmacht	34
Duitsland als Zivilmacht	36

DEEL I DE GRONDSLAGEN

DE GRONDSLAGEN VAN DE DUITSE IRANPOLITIEK I 47

Iran in de internationale politiek in de negentiende eeuw	47
Duitse Iranpolitiek: Inleiding	49
Duitse Iranpolitiek: Het politieke beleid	51
Duitse Iranpolitiek: Het economische beleid	53
Duitse Iranpolitiek: Het culturele beleid	54
Balans	57
De overgang naar de twintigste eeuw	58

DE GRONDSLAGEN VAN DE DUITSE IRANPOLITIEK II 60

Iran in de internationale politiek in de twintigste eeuw 1906-1979	60
Duitse Iranpolitiek: Het politieke beleid	68
Duitse Iranpolitiek: Het economische beleid	91
Duitse Iranpolitiek: Het culturele beleid	98

DEEL II DE REVOLUTIE EN DE TRANSITIES

DE IRAANSE REVOLUTIE EN DE DUITSE REACTIE 105

Structurele oorzaken van de revolutie van 1979	105
De socio-economische oorzaken: de onevenwichtige economische ontwikkeling	106
De politieke oorzaken: de ontwikkeling van de onderontwikkeling	108
De religieuze oorzaken: het religieuze en morele ‘verval’ van de staat en maatschappij	109
De Revolutie	110
Buitenlandpolitieke identiteit van Iran na de revolutie	115
De Duitse reactie: Duitse Iranpolitiek na de revolutie	121
Gronden voor samenwerking	123

Uitdagingen	124
Duitse Iranpolitiek: Het politieke beleid	127
Duitse Iranpolitiek: Het economische beleid	128
Duitse Iranpolitiek: Het culturele beleid	131
Duitse Iranpolitiek na de Duitse hereniging	131
Intermezzo: Kenmerken van macht binnen internationale betrekkingen en kenmerken van de Duitse macht na de hereniging	133
Duitse Iranpolitiek: Het politieke beleid	137
De betrekkingen tussen de Länder en Iran	141
Duitse houding ten aanzien van de Mojahedin Khalq Organization (MKO)	142
Duitse Iranpolitiek: Het economische beleid	145
Balans	147

DEEL III DUITSE IRANPOLITIEK IN HET KADER VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLAND EN VEILIGHEIDSBELEID VAN DE EU

De overgang naar een gemeenschappelijk buitenland en veiligheidsbeleid van Europa (GBVB)	151
Het GBVB van de EU en de casus Iran	155
De kritische dialoog	156
De doelstellingen van de kritische dialoog	157
De implementatie van de kritische dialoog: de mensenrechtenkwesie	159
De implementatie van de kritische dialoog: Terrorisme	164
De implementatie van de kritische dialoog: Massavernietigingswapens	175
Evaluatie van de kritische dialoog	175
De constructieve dialoog: inleiding	191
De constructieve dialoog: een doodgeboren kind?	198
De aanloop naar de constructieve dialoog: economische overwegingen?	202
De doelstellingen van de constructieve dialoog	211
Het falen van de constructieve dialoog: het Iraanse politieke landschap	214
Het falen van de constructieve dialoog: Europese Blauwigheid	218
De constructieve dialoog: De EU-Iran mensenrechtendialoog	229
De logica van een mensenrechtendialoog in het kader van de constructieve dialoog	235
Dialoogronde met betrekking tot discriminatie en het afschaffen van martelingen	237
Dialoogronde met betrekking tot het primaat van recht en eerlijke rechtspraak	240
Dialoogronde met betrekking tot vrijheid van meningsuiting	242
De constructieve dialoog in de schaduw van het Iraanse nucleaire programma	243
Dialoogronde met betrekking tot de rechtspraak	245
Balans: ‘Rule of Law’ of ‘Law of the rulers’?	249
Conclusie	257

Appendix 1 Der deutsch-persische Freundschafts, Handels, und Schiffarts-vertrag vom 11. Juni 1873	267
Appendix 2 Het buitenlandse beleid van Duitsland in de twintigste eeuw	275
Appendix 3 Betrekkingen tussen de Duitse Democratische Republiek (DDR) en Iran	285
Bibliografie	289
Summary	315
Personenregister	323